

ORKDAL

Nr 5 – 1994

menighetsblad

PINSEUNDERET

Trenger vi egentlig det?

Pinse, en av de minst omtalte høytider i vår stats-kirke, og en høytid som for mange kun er forbundet med en eksra fridag sånn utpå forsommeren. Riktignok husker vi noe om disiplene som fikk Den Hellige Ånd og begynte å tale i tunger, men det virker liksom så fjernt både i tid og aktualitet, at vi heller kanskje legger turen til hytta enn til kirken denne dagen, høytiden til tross. Det er jo snart sommer.....!

Vi gjør en alvorlig feil ved å nedskrive pinseunderet, eller adressere det til de mer svermeriske retninger. Uten Den Hellige Ånds medvirkning i våre menigheter, ville alt bare blitt innholdsløst og uten åndelig kraft eller tyngde. Det er Den Hellige Ånd som vekker troen i oss, og som stadig gir oss små drypp av Guds åpenbaringer så troen holdes levende. Det beklagelige er jo at det stort sett forblir små drypp, og ikke «strømmer av levende vann» som det står i Skriften.

En av de største gavene Gud gav oss, var nettopp Den Hellige Ånd. Hva kunne bedre sette mot i en forskremt disippelflokk og gi dem frimodighet enn nettopp Den Hellige Ånd? Kunne vi fått en mer velegnet gave for å styrke menigheten eller få kirken til å vokse? Disiplene ble istand til å tåle motgang, spott, ja til og med tortur, uten å gi slipp på sin tro. Hvilken kraft hadde fylt disse fiskerne fra Galilea og forvandlet dem slik?

Åndens utgytelse besegler kirken med den endelige utrustning. Gud gir oss ikke bare oppgaver, har gir også utrustning. Fra den første pinsedag og frem til idag har Gud sendt sin Ånd og utrustet oss til tjeneste,

inspirert, og gitt oss styrke. Det fine med pinsen er at den løfter oss litt opp av våre trivielle problemer og gir oss visjoner fremover. For vi er ikke lenger alene, Gud er med oss, med sin Hellige Ånd, og intet er umulig for Gud!

Mange føler at de etterhvert går litt «tørr» i sin kristentro. Iveren og gløden er kanskje ikke helt den samme nå som i starten. Da tror jeg at vi trenger en skikkelig pinsefeiring igjen. En pinsefeiring som kan åpne opp for Guds Ånd, og la denne strømme over oss, og fylle oss med kraft, frimodighet og nådegaver. For dette er noe Gud ønsker å gi alle kristne. Det var ikke bare noen av disiplene som fikk DHÅ. Alle fikk den.

På samme måte utrufter Gud oss som kristne i dag også. Til tro, og til tjeneste. Men løftet om Ånden er ikke et løfte som vi passivt bare skal vente eller håpe går i oppfyllelse. Nei, løftet om Ånden og kraften henger alltid nøye sammen med bruken av Guds Ord, og bønner.

En foss som kaster seg utfor fjellveggen er i seg selv et «løfte», et tilbud om kraft. Men selv om altså

forts. side 8

EN NY VERDEN FOR BISKOPEN

Biskop Finn Wagle har avsluttet en fin visitasuke i Orkdal med et interessant og tettpakket program. Gjennom skolebesøk, gudstjenester, institusjonsbesøk og flere åpne møter har han fått et innblikk i samfunnslivet og menighetslivet i Orkdal.

På bildet ser vi, fra venstre: Prost Iver Fagerli, Tor Brage Fagerli, Ola Håvard Aasen og biskop Wagle.

Men da biskopen møtte menighetsrådene og de fortalte om måten ungdomsarbeidet blir drevet, måtte biskopen si at dette er en ny verden for meg, og han la til at det høres spennende ut. Sigmund Fagerli fortalte fra Svorkmo Trialklubb og Ola Sigurd Fagerholt fortalte fra Orkdal Crosscardklubb. Mer fra bispevisitasen inne i bladet.

KRUTT PÅ WEEKEND!

15. - 17. april var skolelaget på Grøtte på tur til Fjellkirka. Vi var elleve stk. + to ledere (Ola Sjømæling og Solveig Bjørseth) som dro oppover fredag ettermiddag med sekker, ski og kassettpillere (+ gitar).

Vi spiste kveldsmat da vi kom opp, og etterpå hadde Ola en andakt. Resten av kvelden gikk stort sett med til å spille amerikaner eller andre «givende» (kort)spill.

Været var ikke så veldig bra lørdag, men etter frokost og morgensamling hadde vi en «hopp»-konkurranse i bakkene rett ved hytta. Ellers gikk det for det meste i innendørs aktiviteter.

Om kvelden spiste vi pølse m/brød og hadde underholdning av for-

skjellig art. Bl. a. lekte vi «Blitzleken», noe som bare resulterte i x antall blåmerker (og røde), skifting av klær og masse kjøp av brus (som ble drukket opp med en gang). Etter andakten som Ola hadde, var det «lov» til å legge seg. Noe lederne benyttet seg av... Vi andre fikk vel også den søvnen vi trengte... (med enkelte unntak).

Søndag startet vi med frokost, rydding og vasking. Etterpå var det gudstjeneste som Ola ledet, før vi dro hjemover med sekker (litt lettere), ski og kassettpillere (+ gitar). Kanskje litt trøttere enn da vi kom på fredag - men hva gjør vel det? Turen hadde vært topp, og vi gleder oss allerede til neste gang!

S. B.

Alkohol

Alkohol er *det* så farlig da? Hvorfor skal ikke jeg kunne drikke når så mange voksne gjør det? Slike spørsmål er vanlige i de fleste ungdomsmiljøer. Og alle har vi stilt oss spørsmålet.

Som lege vet jeg flere grunner til ikke å bruke alkohol. Eller andre rusgifter for den del. Av den grunn har jeg selv ikke brukt alkohol på over 15 år. Jeg kan uten tvil hevde at for meg har det bare medført fordeler. Jeg har aldri angret på det standpunktet.

RISIKO

Enhver bruk av alkohol innebærer en risiko for å komme ut for uforutsette ulykker eller skade. I avisene kan vi daglig lese om det. Alt for mange trafikkuulykker skjer hver eneste dag som en følge av alkohol. I helgene skjer det sjelden trafikkuulykker som ikke skyldes alkohol. Innen år 2000 kunne vi spart flere tusen unge menneskeliv og 30 - 40.000 skader. Bare i trafikken, om ungdom ikke brukte alkohol i forbindelse med kjøring av bil eller motorsykel. Valgfrihet til å bruke eget køretøy uten å skade seg selv eller andre, krevet at man ikke bruker alkohol.

OM UNNSKYLDNING

Fest og moro hører sammen. For mange er fest det samme som å drikke alkohol, gjerne i store mengder. Alkohol gir ofte et påskudd for å slå seg løs, og er omgitt av mystikk og tradisjoner som ofte letter stemningen i kameratflokk. Ofte blir alkohol brukt som en unnskyldning for at man dummer seg ut. Om man blir avvist i «sjekkemiljøene», kan det at en er påvirket brukes som en unnskyldning for at man ikke lykkes.

Gjennom livet har jeg lært at alkohol ikke er nødvendig for å le, eller for den saks skyld, dumme seg ut. Å avstå fra

forts. side 3

ORKDAL MENIGHETSBLAD

Redaktør: Bertel Aasen

Trykk: Fagerli Offset AS
7330 Svorkmo - Tlf. 72 48 44 40

KIRKEN I ORKDAL

Den norske kirke i Orkdal er det offentlige religionsvesen med særlig ansvar for folks behov for seremonier ved livets begynnelse og slutt. På kommuneplanet avspeiler dette seg i et knippe stillinger og ca 2 % av kommunebudsjettet. Fysisk kommer det til syne i form av fire kirker, ett gravkapell og en fjellkirke samt flere gravsteder.

Det følger av loven - ja til og med grunnloven - at det skal være slik. Derfor kan verken det offentlige eller folk flest overse kirken som en del av samfunnsstrukturen.

Den norske kirke i Orkdal er en samling av ulike frivillige arbeidslag av spesielt interesserte som arbeider for flere gode formål, f. eks. aktiviteter for ungdom, sang- og musikktiltak, eldretreff, innsamlinger til nødhjelp m. m.

Flere av disse tiltakene er kirken ikke alene om. Omfanget av det kirkelige arbeid er imidlertid såpass stort at det må regnes med, særlig i tider hvor den offentlige omsorg hevdes å ha spilt fallitt.

Begge disse sidene av kirken er med rette blitt fokusert under den nettopp avsluttede bispevisitasen. Men samtidig har biskopen også mint oss på kirkens egenart, som gjør kirken i Orkdal til langt mer enn offentlig forvaltning og humanitært arbeid. Når den kirkelige hverdagen melder seg, må vi ikke glemme hva kirken i Orkdal egentlig er:

En rekke mennesker som tror at han som etterlot seg et nakent kors og en åpen grav, kan gi mening og håp også for orkdalinger anno 1994. Uten dette perspektivet kan vi likeså godt overlate til andre å organisere seremonier og drive veldedighet. Men med dette perspektivet må vi som Peter og Johannes si: «Vi kan ikke la være å fortelle om det vi har sett og hørt».

J.E.B.

Mitt møte med biskopen

Mitt første møte med biskopen var tirsdag kveld på Orkanger Menighetshus, der han hadde møte med alle menighetsrådene i sognet. - Hovedinntrykket er at han har skaffet seg et meget godt bilde av situasjonen i menighetene. De største sakene ville han målbære overfor kommunen.

Det som gjorde sterkest inntrykk på meg var likevel biskopens møte med lærerne på onsdag. Temaet var kristendomsfaget og verdiformidling i skolen. Her avslørte biskopen store kunnskaper og meget god innsikt i skolens funksjon og problemer på dette området. Jeg tror mange satt med følelsen av at - dette kunne vi godt hørt mere om - på tross av varmen i lokalet.

Så - jeg har en meget god følelse etter bispebesøket.

Per Solem

forts. fra side 2

bruk av alkohol bidrar til økt kunnskap om en selv. Man får rett og slett bedre trening i det å beherske omgangformen med andre mennesker. Et rusfritt liv er det å tørre å dumme seg ut, flytte grenser - og samtidig bli mer fri og utvungen i samvær med andre.

Etter hvert som man blir eldre, blir slik trening og kunnskap stadig mer viktig.

MEDISINSKE SKADER

Alkohol er en gift, som har en rekke uheldige effekter på kroppen. Alkohol dreper hjerneceller, som ikke erstattes igjen. Alkohol ødelegger slimhinner i mage og tarm og har en direkte ødeleggende virkning på flere av kroppens indre organer. Samtidig nedsettes kroppens motstandskraft, som gjør en mer mottakelig for sykdom. Fettstoffskiftet påvirkes, med økt fare for hjerte- og karsykdommer. Alkohol virker kort sagt ødeleggende på alle kroppsceller.

Over 5 % av all kreft skyldes alkohol. Hos gravide regner en alkoholforbruk i svangerskapet som viktigste enkeltårsak til hjerneskade hos nyfødte barn.

Alkohol gir opphav til leversykdom, kroniske fordøyelsesplager, høyt blodtrykk, hormonforstyrrelser, hjertemuskel-svekkelse etc.

forts. side 8

Ivrig samtale i Orkdal Menighetsråd.

En meget hektisk uke ligger bak. Det har vært en festreise fra første dag. En uke der menighetslivet og Orkdalssamfunnet har kommet i søkelyset på en spesiell måte.

Inntrykkene fra en slik visitasuke kan vi samle i biskopens ord: «Dere har uendelig mye å være glade og takknemlige for her i Orkdal prestegjeld. Dere er blant de rikeste menigheter i hele Nidaros når det gjelder menighetslivet».

Biskopen tenkte ikke minst på samlingen med de rundt 100 frivillige medarbeiderne.

Samtidig pekte han på klare utfordringer. Og det biskopen så som meget viktige satsingsområder var videre utbygging av diakonien og ungdomsarbeidet.

Den dypeste nøden i orkdalssamfunnet er ensomheten. Diakonutvalgene har satt i gang noe besøks-tjeneste. Den må en satse på å bygge videre ut i samarbeid med andre frivillige organisasjoner.

EN VISITAS TIL INSPIRASJON

Besøk på fødeavdelingen ved Orkdal Sykehus.

Den nye klokkeren på Geitastrand, Wenche Brattset, trivdes under visitasen.

En bløtkake på 1,20 x 0,60 smakte godt på medarbeiderfesten.

Munterhet blant medlemmer av Orkland Menighetsråd.

Og når det gjelder ungdommen er det tøft ungdomsmiljø i dalen. Både fordi Orkdal er et regionsenter og fordi det er kort avstand til Trondheim.

Mange viktige sider ved menighetsarbeidet ble belyst på de mange samlingene. Og det som mange sitter igjen med er vel en klar inspirasjon til fortsatt innsatts i et viktig arbeide. Og vi tror nok at menighetsrådene og menighetsmedlem-

mene fikk inspirasjon til å gå nye veier også.

Et annet viktig inntrykk mange sitter igjen med er gleden og takknemligheten over at vi har en meget folkelig og kunnskapsrik biskop som ser enkeltmennesker og kan inspirere til glede i tjenesten.

Vi har satt sammen en bildemonstrasjon som viser noe av bispevisitasen.

Skolegudstjeneste i Orkdal kirke.

det skjer i menigheten

forts. fra side 3

ORKANGER MENIGHET

Søndag 5/6 kl 11.00	Konfirmantjubileumsgudstjeneste m/jubileumssamvær etterpå	Orkanger kirke
Søndag 5/6 kl 14.00	Avslutningssamling for Indremisj.	Fagerholthytta, Kjønnlitjøna
Tirsdag 7/7 kl 19.00	Orienteringsmøte Kameratklubben	Orkanger men.h.hus

ORKDAL MENIGHET

Mandag 6/6 kl 20.00	Misjonsgruppe	Lervåg
Mandag 20/6 kl 20.00	Misjonsgruppe	Berit Qvarme

GEITASTRAND MENIGHET

Tirsdag 7/6 kl 17.00	Bålkveld	Langvika
Lørdag 18/6	Overnattingstur for barn i alle aldre på Geitastranda	Fjellkirka
Søndag 19/6 kl 12.00	Utfartsdag for Geitastrand men.het	Fjellkirka

ORKLAND MENIGHET

Mandag 6/6 kl 20.00	Vårliv-møte	Sandvik
Onsdag 15/6	Hyttemøte i Resdalen	Aasen
Søndag 26/6	Rektorli-stevne	Rektorlia
Mandag 4/7 kl 20.00	Vårliv-møte	R. Tronvoll

Vi går i kirka

29.05. - Treenighetssøndag

Orkdal kirke kl 11: Konfirmasjonsgudstjeneste v/kap. Lunde og kateket Solheim. Offer til barne- og ungdomsarbeidet.

02.06. - Torsdag

Orkanger pensjonistsenter kl 16: Nattverdsgudstjeneste v/kap. Lunde.

05.06. - 2. s. e. pinse

Orkanger kirke kl 11: Høymesse v/prost Fagerli. Konfirmantjubileum. Offer til menighetsarbeidet.

12.06. - 3. s. e. pinse

Orkdal kirke kl 11: Misjonsgudstjeneste v/vikarprest Buhaug og Jostein Landrø. Lensvik Minikor deltar. Offer til NMS.

Geitastrand kirke kl 11: Misjonsgudstjeneste v/kap. Lunde og kretssekretær Snorre Moen. Offer til NMS. Kirkebuss.

Oppstuggu Berbu kl 11: Gudstjeneste v/res.kap. Aasen. Offer til Israelsmisjon.

19.06. - 4. s. e. pinse

Orkdal kirke kl 11: Familiegudstjeneste v/prost Fagerli. Ungdom deltar. Nattverd. Offer til barne- og ungdomsarb.

Orkanger kirke kl 11: Høymesse v/kap. Lunde og en repr. fra Indremisjonen. Offer til Indremisjonen.

Moe kirke kl 11: Høymesse v/res.kap. Aasen. Ungdom deltar. Offer til menighetsarbeidet. Nattverd.

Søvasskjølen fjellkirke kl 12: Familiegudstjeneste v/kateket Solheim. Utfartsdag for Geitastrand menighet.

26.06. - 5. s. e. pinse

Orkdal kirke kl 11: Høymesse v/kap. Lunde. Offer.

Gjølme bedehus kl 11: Gudstjenestlig møte v/res.kap. Aasen.

Listen kan gjøres lengre om ønskelig. I tillegg kommer alle de akutte skader som alkoholen fører med seg i form av ulykker, vold og kriminalitet. Årlig dør ca 2.000 mennesker på grunn av alkohol. Over 1/4 av alle våre sykehussenger over hele landet er belagt med pasienter som er syke eller blitt skadet på grunn av alkohol. En annen «epidemi» med tilsvarende tall i skader og dødelighet, ville øyeblikkelig blitt tatt svært alvorlig. Ikke minst av våre helsemyndigheter.

Ikke noe anet tar livet av flere unge mennesker enn alkohol. Alkohol er viktigste enkeltårsak til skader og ulykker hos ungdom. For ungdoms helse, er hvilket forhold en har til alkohol helt avgjørende. Alkohol er generelt vårt alvorligste selvpåførte helseproblem.

Tidligere helsedirektør Karl Evang gav i sin tid uttrykk for det flere ganger. Til et aktivt liv hører sånn sett alkohol ikke hjemme.

INNGANGSPORT TIL NARKOTIKA

Verdens Helseorganisasjon (WHO) anbefaler sine medlemsland å redusere totalforbruket av alkohol i befolkningen med 25 % innen år 2000. Ikke minst fordi alkohol er viktigste inngangsport til bruk av andre narkotiske stoffer. Ifølge undersøkelser vet vi at de som starter med bruk av cannabis (hasj og marijuana), og sterkere narkotika, har begynt med alkohol. I et slikt perspektiv burde man lett finne nye argumenter for å avstå fra bruk av alkohol. Vi vil tape kampen mot narkotika om vi samtidig ikke samlet våre krefter i kampen mot alkohol. Som tross alt er den rusgift som forvolder mest skade og elendighet i vårt samfunn.

forts. fra side 1

kraften er der og forsåvidt flyter fritt, er det vår sak å bygge et kraftverk eller kanskje bare sette opp et kvernhjul for å få del i kraften. Vi må lese Bibelen, finne ut hva Guds ord sier, og så komme fram for Gud i bønn. Da vil vi erfare denne kraften, og Gud vil kunne utrette ting med livet vårt som vi gjerne før aldri hadde drømt om. Da får også vi oppleve pinseunderet! Og er det noe vi trenger, så er det vel nettopp det!
God pinse!

Arnfred Lunde